

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економічного аналізу та фінансів

Л.Г. Соляник

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

**Методичні рекомендації з виконання
курсової роботи**

*для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування*

Дніпро
НТУ «ДП»
2020

Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування - Автор: Л.Г. Соляник – Д.: НТУ «Дніпровська політехніка», 2020. – 26 с.

Автор: Соляник Л.Г., канд. екон. наук, проф.

Затверджено до видання редакційною радою Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» за поданням методичної комісії галузі знань «Фінанси і кредит» (протокол № 6 від 03.06.2020).

Матеріали призначено для самостійної роботи студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування під час виконання курсової роботи з дисципліни „Фінансовий аналіз”.

Подано загальні теоретичні положення щодо організації самостійного опрацювання теоретичних засад фінансових категорій, що є об’єктом досліджень курсової роботи, та проведення практичних розрахунків на підставі статистичних даних підприємства, обраного за предмет дослідження.

Рекомендації розраховано на активізацію виконавчого етапу навчальної діяльності студентів.

Відповідальний за випуск: завідувач кафедри економічного аналізу та фінансів
О.В. Єрмошкіна, д. е.н., проф.

ЗМІСТ

1	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2	МЕТА ТА ЗАДАЧІ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
3	ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	5
4	СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ Й ХАРАКТЕРИСТИКА ЇЇ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН	6
5	ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ	9
6	ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	11
7	ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	15
8	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16
	ДОДАТОК А ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ	18
	ДОДАТОК Б ПРИМІРНИЙ ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	
	ДОДАТОК В ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ	17
	БІБЛІОГРАФІЧНОГО СПИСКУ (ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ)	
	ДОДАТОК Д ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА	20
	ДОДАТОК Ж РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ	25

ВСТУП

Курсова робота з дисципліни «Фінансовий аналіз» для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування - є завершальним етапом вивчення навчальної дисципліни. В курсовій роботі студент повинен використати всю сукупність знань і навичок, які він отримав в процесі вивчення дисципліни. Методичні вказівки ґрунтуються на вимогах чинного законодавства України “Про освіту”, Освітньо-професійної програми та робочої програми з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз»

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою курсової роботи є закріплення, поглиблення та узагальнення теоретичних знань й практичних навичок, одержаних студентами під час вивчення дисципліни, їх застосування в процесі діагностики фінансового стану підприємства за різними аспектами. Студенти оволодівають методологією ведення наукового дослідження; грамотного і логічного викладення матеріалу; аргументованого і зрозумілого висвітлення власної думки; застосування теоретичних знань для практичного вирішення конкретних фінансово-економічних завдань об’єкта дослідження тощо.

Курсова робота виконується студентом самостійно на основі творчого осмислення теоретичних знань й застосування практичних навичок з дисципліни «Фінансовий аналіз», систематизації та узагальнення науково-методичних матеріалів з літературних джерел. Курсова робота спрямована на закріплення знань з фінансового аналізу.

Інформаційною базою при виконанні кваліфікаційної роботи бакалавра є звітні матеріали суб’єкту господарювання (розпорядника фінансових ресурсів), зібрані студентом в період виробничої практики, закони України, нормативна документація з питань економічного розвитку фінансової системи, її окремих ланок, необхідна методична, навчальна, наукова (монографії та періодична фахова) література.

Основними завданнями виконання та захисту курсової роботи є:

- дослідження, систематизація та узагальнення діючих методик фінансового аналізу, визначення основних напрямів підвищення ефективності функціонування

- об'єкту дослідження відповідно до обраної проблеми (теми роботи);
- збір, аналіз необхідної інформації, розрахунок економічних й фінансових показників, обґрунтування фінансових управлінських рішень на основі використання необхідних інструментальних засобів.
 - проведення всебічної діагностики ситуації щодо ефективності використання фінансових ресурсів підприємства із застосуванням сучасного інструментарію (відповідно до теми досліджень), зокрема, сучасного інформаційного та програмного забезпечення, ;
 - економічне обґрунтування запропонованих заходів (рішень) та визначення прогнозних показників ефективності використання фінансових ресурсів за умови реалізації запропонованих заходів (рішень);
 - підготовка доповіді та наочних матеріалів, що передають основний зміст курсової роботи.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни „Фінансовий аналіз” виконується студентами самостійно з дотриманням вимог до змісту та оформлення науково-дослідних робіт. В процесі підготовки курсової роботи студент повинен:

1. Самостійно виконувати курсову роботу з опорою на матеріали виробничих практик, методичне та інформаційне забезпечення.
2. Систематично відвідувати консультації.
3. Сприймати зауваження та оперативно виконувати методичні вказівки керівника.
4. Подати курсову роботу на перевірку керівнику не пізніше чим за три дні до захисту.
5. Підготувати доповідь про основні положення курсової роботи.
6. Захистити роботу перед комісією.

Для успішного виконання курсової роботи студенту необхідно:

- ознайомитись з методичними вказівками до виконання курсової роботи;
- провести критичний аналіз нормативних документів та літературних джерел, які стосуються теми курсової роботи;
- визначити структуру роботи у відповідності до викладених методичних рекомендацій;

- на основі розрахованих показників проаналізувати отримані результати та зробити ґрунтовані висновки щодо динаміки показників та фінансового стану підприємства;

- оформити курсову роботу з дотриманням вимог до оформлення науково-дослідних робіт.

Стиль роботи має бути науковим; мова – українська.

Оформлення курсової роботи має здійснюватися у відповідності із наданими рекомендаціями.

Студент несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до курсової роботи і регламенту її виконання. Позитивний результат захисту курсової роботи є необхідною умовою допуску студента до екзамену з відповідної дисципліни.

4 СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ Й ХАРАКТЕРИСТИКА ЇЇ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН

Тема кваліфікаційного дослідження повинна бути *актуальною*, тобто спрямованою на подолання протиріччя практики: треба щось зробити (вирішити), але не використовуються чинні, сучасні інструменти та методи аналізу, прогнозування та планування фінансово-економічних показників діяльності підприємств в сучасних умовах.

Вибір теми кваліфікаційної роботи є важливим етапом її виконання, вона має відображати сутність проблеми, що обрана студентом для науково--практичного дослідження.

Тема курсової роботи для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа та страхування повинна:

- відповідати змісту робочої програми з дисципліни „Фінансовий аналіз”
- бути актуальною;
- мати чітку й коротку назву;
- відповідати суті задачі, що вирішується.

Курсова робота повинна ґрунтуватися на матеріалах, зібраних студентом в період проходження переддипломної практики. Теми робіт визначаються і затверджуються кафедрою економічного аналізу і фінансів.

Тема курсової роботи обирається студентом самостійно з урахуванням запропонованого кафедрою переліку тем курсових робіт та закріплюється на початку процесу вивчення дисципліни в залежності від місця переддипломної практики та стану

об'єкту, який слугував студенту джерелом звітних даних. У більшості випадків вона обирається зі списку, рекомендованого кафедрою економічного аналізу і фінансів (дивись перелік тематики, додаток А даних методичних рекомендацій). Проте студенту надається право вибору теми курсової роботи, подання на розгляд керівника та кафедри пропозицій щодо індивідуальної тематики з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки.

Сформований список тем, обраних студентами й узгоджених з їх керівниками, затверджується на засіданні кафедри (Додаток А).

При обранні теми курсової роботи необхідно ознайомитися з аналітичними оглядами і статтями в спеціальних періодичних виданнях, консультиватися зі спеціалістами-практиками, які володіють інформацією про важливі питання, які потребують вирішення.

Обравши тему, бакалавр повинен сформулювати *мету* кваліфікаційної роботи, її *предмет* і *об'єкт*, а також конкретні *задачі*, які йому необхідно вирішити для досягнення цієї мети.

Курсова робота включає пояснювальну записку й додатки.

Пояснювальна записка курсової роботи повинна містити:

1. Вступну частину
 - титульний аркуш (додаток Б)
 - завдання (згідно з розділами 2 і 3);
 - зміст;
 - вступ.
- 2) Основну частину:
 - три розділи курсової роботи;
 - висновки;
 - список використаних джерел
 - додатки.

Стапи виконання курсової роботи відповідають трьом її розділам, а саме.

Розділ 1. Огляд існуючих теоретичних та методичних підходів до оцінки діяльності підприємства за визначеною проблематикою (об'єктом дослідження).

Обґрунтування студентом вибору конкретних методичних підходів для здійснення подальшої аналітичної діяльності з аналізу й прогнозування відповідних фінансових показників діяльності підприємства, що є предметом дослідження курсової роботи.

Студент підбирає та вивчає відповідні літературні джерела і складає бібліографію – список використаних джерел (25 – 30 джерел), в тому числі – законодавчі документи, що регламентують діяльність сучасних підприємств в Україні.

Перегляду мають підлягати всі види джерел, зміст яких пов'язаний з темою курсової роботи. До них відносяться матеріали, які опубліковані в різних вітчизняних та зарубіжних виданнях, статистичні збірники, Закони і Постанови Верховної ради і Кабінету Міністрів України, а також фактичні статистичні (планові, прогнозні) та бухгалтерські дані по досліджуваному підприємству

Для самостійного пошуку літературних джерел студент використовує бібліографічні каталоги (алфавітний та систематичний), бібліографічні довідники, літописи, реферативні журнали, внутрішньо книжкові та після статейні списки літератури, а також автоматизовані інформаційно – пошукові системи, бази та банки даних.

В процесі пошуку літературних джерел студенту рекомендується вести відповідну картотеку, де на окремому аркуші, який має свою літеру алфавіту, необхідно записати автора (прізвище якого починається з цієї літери), назву статті (книги), місце та рік видання, номер сторінок, з яких взята цитата, а також бібліографічний шифр (на випадок, якщо ще раз необхідно буде звернутися до даного джерела інформації). Нижче під цією інформацією, студент робить відповідні нотатки, конспективні записи, виписки з тексту, цифрові дані.

При вивченні літературних джерел не слід прагнути тільки до запозичення матеріалу. Необхідно осмислювати первинні і вторинні джерела наукової інформації, на основі чого розробляти власні умовиводи.

При викладенні матеріалу по обраній темі використовується не вся інформація, а тільки та її частка, яка має безпосереднє відношення до теми курсової роботи і тому є більш цінною та корисною.

Попереднє ознайомлення з досліджуваною проблемою на основі літературних джерел є основою для виконання наступних розділів роботи.

Розділ II. Другий розділ курсової роботи є основною її частиною. Враховуючи це, в ній обов'язково повинен бути використаний статистичний матеріал, який підтверджує важливість досліджуваних питань. Вагомості курсовій роботі надає використання матеріалів з практики роботи конкретного підприємства. Ці матеріали треба оформити у вигляді таблиць, графіків, діаграм і обов'язково їх проаналізувати. Аналітичні розрахунки мають бути здійснені за декілька періодів (не менш трьох років). Результати такого аналізу дозволять виявити тенденції і причини змін певних показників, напрямки вирішення існуючих проблем.

Доцільно проводити порівняльний аналіз показників діяльності підприємства з відповідними середньо галузевими показниками, з показниками конкурентів. Таке порівняння дасть змогу охарактеризувати ринкову позицію підприємства, його можливості для подальшого розвитку і шанси на перемогу в конкурентній боротьбі.

Представлені в курсовій роботі таблиці і графічний матеріал мають бути наочними і зручними для читання.

Розділ III. Третій розділ є логічним завершенням курсової роботи. В ньому студент, виходячи з результатів, проведеного в II розділі аналізу, самостійно розробляє пропозиції щодо усунення проблем та покращення фінансового стану підприємства. Надані рекомендації мають бути обґрунтованими, в зв'язку з чим студент (там, де це можливо) розраховує ефект (економічний, фінансовий, соціальний) від впровадження даного заходу.

Зміст всіх розділів основної частини повинен відповідати темі курсової роботи і повністю її розкривати. Ці розділи повинні відобразити вміння студента стисло, логічно та аргументовано вести дослідження, оформлення якого повинно відповідати існуючим вимогам.

Висновки містять послідовне викладення отриманих результатів дослідження і їх співвідношення із загальною метою та конкретними завданнями, які були окреслені на початку роботи.

Об'єм курсової роботи – до 40 сторінок комп'ютерного тексту. Разом з тим курсова робота може бути виконана в рукописному вигляді. Наявність таблиць, графіків, схем, рисунків має бути доречною, а їх кількість - оптимальною.

5 ВИМОГИ ДО СКЛАДОВИХ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ

Титульний аркуш містить найменування вищого навчального закладу, кафедри, де виконана робота; прізвище, ім'я, по батькові автора; тема роботи з зазначенням назви підприємства, на основі даних якого виконана робота; шифр і найменування спеціальності; шифр групи; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по батькові керівника роботи; місто і рік. Зразок титульного аркушу наведений у додатку А.

Вхідні дані та завдання. Вхідні дані подаються у вигляді статистичних форм бухгалтерської звітності підприємства, де студент проходив переддипломну практику (Форма 1 „Баланс підприємства”, форма 2 „Звіт про фінансові результати”, форма 3 „Звіт про рух грошових коштів”).

Завдання формулюються з максимальною конкретизацією результатів, що вимагаються одержати в кожному розділі.

Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів та підрозділів.

Вступ повинен містити стисле викладення актуальності теми, мету та задачі конкретної курсової роботи з урахуванням особливості функціонування досліджуваного підприємства чи банку, предмет та об'єкт дослідження, методи дослідження, стислий опис інформаційної бази курсової роботи.

Актуальність теми повинна бути обґрунтована з позицій сьогодення та стратегічних цілей підприємства, виходячи з фактичного фінансового стану підприємства.

Мета та задачі дослідження повинні бути сформульовані у відповідності до загальної мети та задач роботи (див. розділ 2) але з урахуванням особливостей функціонування підприємства, яке досліджується у даній курсовій роботі.

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, кожний розділ починають з нової сторінки. В кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі результатів. В розділах основної частини подають основні етапи виконання роботи:

Задля покращення сприйняття результатів виконання курсової роботи основна частина роботи повинна містити таблиці з відповідними розрахунками.

Висновки. Викладають найбільш важливі результати, одержані в курсовій роботі, формулюють висновки та рекомендації щодо використання здобутих результатів. В першому висновку оцінюють стан питання. Далі розкривають шляхи та методи вирішення проблеми, їх практичний аналіз, особливо наголошуючи на якісних та кількісних показниках здобутих результатів.

Список використаних джерел. Перелік джерел, на які є посилання в основній частині, наводять з нової сторінки. Бібліографічні описи в переліку посилань подають у порядку, за яким вони вперше згадуються в тексті пояснювальної записки. Порядкові номери описів у переліку є посиланнями в тексті (приклад оформлення відомостей подано у додатку Б).

Додатки. За необхідністю до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття курсової роботи.

- допоміжні розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- розрахунки економічного ефекту;
- супроводжуючі документи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

6 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота оформлюється як рукопис та подається у друкованому вигляді на аркушах формату А4 (210x297 мм).

Відповідно до Конституції України, Закону України про мови, Закону України “Про освіту”, кваліфікаційна робота бакалавра має виконуватись державною мовою.

Текст курсової роботи повинен викладатися сучасною науковою мовою з використанням загальноприйнятої наукової термінології, не мати граматичних та стилістичних помилок. Основними вимогами до викладу курсової роботи є: чіткість побудови, логічна послідовність викладу матеріалів, доказовість аргументації, точність формулювань, обґрунтованість висновків та пропозицій.

Курсова робота студента друкується за допомогою комп'ютеру на одній стороні аркушу білого паперу формату А4 (210x297мм), абзацний відступ 1,2 мм, міжрядковий

інтервал — 1,5 (до 30 рядків на сторінці) і набирається шрифтом Times New Roman, 14. Формули набираються в Microsoft Equation 3,0. Деякі таблиці та ілюстрації, при необхідності, можна виконувати на папері формату А3.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи береги таких розмірів: лівий, верхній та нижній – не менше 20 мм, правий – не менш, як 10 мм.

Текст основної частини кваліфікаційної роботи бакалавра поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи бакалавра “ЗМІСТ”, “ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами, симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень їх розділяють крапками. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. В кінці заголовку, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовками (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 2-3 інтервалам.

Кожну структурну частину роботи треба починати з нової сторінки.

4.2. Нумерація.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою кваліфікаційної роботи бакалавра є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульних аркушах номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини, як ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ не нумерують. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ”, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовки розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номеру розділу і порядкового номеру підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номеру підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “2.3.” (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номера розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номеру повинна стояти крапка, наприклад: “1.3.2.” (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовку. Підпункти нумерують у межах кожного пункту за такими ж правилами як пункти.

4.3. Ілюстрації

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом “Рис. ” і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрацій повинен складатися з номеру розділу і порядкового номеру ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією вирівнюванням посередині.

4.4. Таблиці

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці, розміщують напис “Таблиця ” із зазначенням її номеру. Номер таблиці повинен складатися з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад “Таблиця 1.2” (друга таблиця першого розділу).

При переносі частини таблиці на іншу сторінку слово “Таблиця ” і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова “Продовження табл.” і вказують номер таблиці, наприклад:

“Продовження табл. 1.2”.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово “Таблиця ” починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки стовпчиків та рядків таблиць повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих - якщо вони є самостійними.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи, або поворотом за годинниковою стрілкою.

4.5. Формули

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номеру розділу і порядкового номеру формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правої сторони аркушу на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

При використанні формул автор повинен подавати пояснення значень символів і числових коефіцієнтів безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і коефіцієнту необхідно подавати з нового рядка. Символи, що використовуються у формулах повинні мати одиниці виміру.

4.6. Посилання на літературні джерела

Як було вказано вище, при написанні кваліфікаційної роботи бакалавра автор повинен давати посилання на літературні джерела, матеріали, звідки запозичений той чи інший матеріал або окремі результати.

Посилання в тексті роботи на джерела слід розпочати порядковим номером за переліком посилань виділеним двома квадратними дужками, наприклад, "...у працях [1-7]..."

4.7. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел можна розміщувати одним з таких способів: у порядку згадування джерел у тексті; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або найменувань. Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно давати згідно з вимогами державного стандарту ГОСТ 7.1-84, ДСТУ 3582-97, ГОСТ 7.12 – 93. Приклади оформлення окремих джерел наведені у додатку Д.

4.8. Оформлення додатків

Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Кожен додаток починається з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої літери друкується слово "Додаток " і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г,Є,І,Ї,Й,Щ,Ч,Ь. Наприклад: Додаток А.

7 ОЦІНЮВАННЯ ТА ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Виконана курсова робота повинна бути здана на кафедру економічного аналізу і фінансів не пізніше ніж три дні до захисту, де вона реєструється і передається керівникові для перевірки.

Захист курсової роботи проходить у відповідності до графіка, перед комісією у складі не менш як двох викладачів кафедри. Під час захисту студент коротко інформує про цілі дослідження, стан питання, недоліки, що мають місце, дає пропозиції та оцінює їх ефективність, відповідає на запитання викладача.

До основних критеріїв оцінки курсової роботи відносяться:

- об'єктивність висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;
 - оригінальність організаційних та управлінських рішень;
 - практичне значення результатів;
 - обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;
- повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
 - органічний зв'язок пояснювальної записки з графічною частиною;
 - наявність посилань на джерела інформації;
 - відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;
 - використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;
 - оформлення пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів;
 - загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу;
 - якість оформлення;
 - самостійність виконання (діагностується при захисті).

Критерії оцінки курсової роботи наведені у таблиці 7.1-7.2..

Таблиця 7.1

Оцінка курсової роботи

Критерії оцінки	Питома вага (γ)	Значення критерію	Розрахунковий бал
1. Діагностика відповідності та якості виконання завдання	0,6		
Відповідність темі та варіанту	0,04		
Відповідність розрахунків існуючим методикам. Логічна послідовність виконання аналітичних розрахунків	0,1		
Повнота та правильність виконання аналітичних розрахунків з аналізу фінансово-економічних показників	0,2		
Наявність графічної частини	0,04		
Обґрунтованість висновків та пропозицій за результатами розрахунків з аналізу показників	0,1		

Відповідність оформлення вимогам до ЕКСД	0,02		
Використання ППП	0,04		
Наявність посилань на джерела інформації	0,02		
Своєчасність здачі	0,08		
2. Оцінка самостійності виконання	0,4		
3. Підсумковий рейтинг	1,0		

Таблиця 7.2

Критерії оцінки курсової роботи

Рекомендована оцінка	Сутність оцінки
5	Всі аналітичні розрахунки виконано вірно, у логічній послідовності відповідно до обраних методів аналізу й прогнозування певних фінансових показників. Розрахунки супроводжуються необхідними поясненнями. Матеріал викладений науковою мовою, вірно використовується професійна термінологія. Робота здана своєчасно. При захисті дана вірна відповідь на 9-10 запитань.
4	Матеріал в основному грамотно і логічно викладений, використовується професійна термінологія, маються невеликі помилки у аналітичних розрахунках, деякі етапи аналізу не висвітлені. Робота здана своєчасно. При захисті дані вірні відповіді на 7-8 запитань з 10.
3	В роботі дані відповіді не на всі поставлені питання, недотримується логіка використання методики аналізу або прогнозування відповідних показників, маються суттєві помилки в аналітичних розрахунках та тлумаченні термінів й понять. Робота здана несвоєчасно. При захисті дана вірна відповідь на 6 запитань з 10
2	Матеріал не відповідає завданню, терміни використовуються невірно, кінцева відповідь невірна. Робота здана несвоєчасно. При захисті дана вірна відповідь на менш ніж 6 запитань з 10.

Якщо курсову роботу виконано невірно з серйозними недоліками, вона повертається (відповідно до рецензії). При наступній подачі на кафедру переробленої курсової роботи до неї має бути додано попередню рецензію, згідно з якою слід провести переробку (доробку) курсової роботи. Під час підготовки до захисту курсової роботи студент повинен уважно ознайомитись зі змістом рецензії, підготувати відповіді на окремі зауваження.

Захищені курсові роботи здаються на кафедру керівником

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- 1 Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. [Текст]: /М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька - К.:КНЕУ, 2005. -592с.
- 2 Мних Є.В. Фінансовий аналіз [Текст]: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К.: КНЕУ, 2014. – 536 с.
- 3 Соляник Л.Г. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації до практичних занять (для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань "Управління та адміністрування" спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування) [Електронний ресурс] /Л.Г.Соляник; М-во освіти і науки України; Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. дані. - Д.: НГУ, 2018. - 68 с. Режим доступу: http://eaf.nmu.org.ua/ua/Students/metod_zab_1.php (дата звернення:25.09.2017). – Назва з екрана.
- 4 Соляник Л.Г. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів освітньо-професійної підготовки бакалаврів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» [Електронний ресурс] /Л.Г.Соляник; М-во освіти і науки України; НТУ «Дніпровська політехніка». – Електрон. текст. дані. - Д.: НТУ «ДП», 2020. - 26 с. Режим доступу: http://eaf.nmu.org.ua/ua/Students/metod_zab_1.php (дата звернення:08.09.2020). – Назва з екрана.
- 5 Статистичний бюлетень [Електронний ресурс]: стат. матеріали Національного банку України. — Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/Statist/Electronic%20bulletin/data/stat.pdf>.
- 6 Статистичні дані Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: офіц. сайт Міністерства фінансів України. — Режим доступу: www.minfin.kmu.gov.ua.
- 7 Чумаченко М.Г. Економічний аналіз [Текст]: навч. посібник /М. А. Болюх [та ін.]; ред. М. Г. Чумаченко; Київський національний економічний ун-т. -2. вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2003. — 555 с.

ДОДАТОК А

ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ

1. Аналіз оборотних активів підприємства та оцінка ефективності їх використання.
2. Вибір ефективних методів оцінювання інвестиційних проектів.
3. Аналіз прибутку підприємства та визначення резервів його підвищення
4. Оцінка ефективності взаємовідносин підприємства та комерційного банку.
5. Оцінка стану дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства
6. Аналіз формування та розподілу прибутку підприємства.
7. Аналіз ефективності використання власного капіталу підприємства
8. Аналіз джерел фінансування інвестиційної діяльності підприємства
9. Оцінка податкового навантаження на промисловому підприємстві за різних систем оподаткування
10. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності підприємства.
11. Факторний аналіз прибутку та показників рентабельності підприємства
12. Аналіз собівартості продукції та шляхів її зменшення.
13. Аналіз грошових потоків від операційної, інвестиційної й фінансової діяльності підприємства та обґрунтування шляхів їх оптимізації.
14. Оцінка внутрішніх темпів розвитку підприємства та можливостей їх прискорення.
15. Аналіз показників стійкого економічного зростання підприємства .
16. Аналіз оборотного капіталу підприємства та визначення основних напрямів його оптимізації
17. Аналіз фінансового забезпечення поточної фінансово-господарської діяльності підприємства.
18. Оцінка ефективності використання оборотних активів підприємства та визначення оптимальних джерел їх фінансування
19. Розробка заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства.
20. Оцінка резервів підвищення рентабельності роботи підприємства.

21. Аналіз фінансової сталості та платоспроможності підприємства.
22. Визначення резервів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.
23. Аналіз руху грошових коштів та зміни власного капіталу підприємства.
24. Аналіз фінансової діяльності промислового підприємства та обґрунтування напрямів її вдосконалення.
25. Аналіз фінансової діяльності підприємства сільського господарства та обґрунтування напрямів її вдосконалення.
26. Аналіз динаміки вартості капіталу підприємства та обґрунтування напрямів її зниження
27. Аналіз фінансових і ресурсів підприємства і джерел їх формування.
28. Аналіз ефективності функціонування капіталу підприємства
29. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства та її ефективності.
30. Аналіз ділової активності підприємства та її впливу на фінансовий стан підприємства
31. Аналіз позичкового капіталу підприємства і ефективності його використання
32. Формування прибутку підприємства і шляхи його збільшення.
33. Аналіз формування витрат діяльності підприємства і їх вплив на його фінансові результати.
34. Амортизаційна політика на підприємстві та оцінка її ефективності.
35. Аналіз вартості джерел фінансування підприємства
36. Аналіз основних фондів підприємства та визначення основних напрямів їх ефективного використання
37. Аналіз фінансового стану підприємства та обґрунтування заходів щодо його поліпшення
38. Організація фінансової діяльності підприємства і напрями її удосконалення
39. Оцінка кредитоспроможності підприємства та можливостей підвищення ефективності співпраці з банками
40. Аналіз ліквідності підприємства та розробка заходів щодо її поліпшення

ДОДАТОК Б

ПРИМІРНИЙ ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ РИНКОВИХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	
1.1. Науково-методологічні підходи до визначення прибутку підприємства та його ролі для забезпечення прибутковості підприємства в умовах ринкових форм господарювання.....	
1.2. Методичні підходи до оцінки прибутку та рентабельності підприємства в сучасних умовах	
1.3. Основні напрями удосконалення системи оцінки й прогнозування прибутку підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища.....	
Висновки до розділу 1.....	
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ АФ «ОЛІМПЕКС-АГРО».....	
2.1. Сучасний стан, тенденції та основні напрями підвищення рентабельності аграрних підприємств України.....	
2.2. Характеристика та стратегічні цілі розвитку ТОВ АФ «Олімпекс-Агро».....	
2.3. Аналіз динаміки прибутку підприємства та факторів впливу на його формування.....	
2.4. Аналіз ефективності використання прибутку ТОВ АФ «Олімпекс-Агро».....	
2.5. Аналіз рентабельності підприємства та чинників, які на неї впливають.....	
2.6. Аналіз впливу фінансових результатів діяльності підприємства на його фінансовий стан.....	
Висновки до розділу 2.....	71
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ ТОВ АФ «ОЛІМПЕКС-АГРО».....	
3.1. Забезпечення інноваційного розвитку підприємства як основне джерело його стійкого розвитку.....	
3.2. Мобілізація внутрішніх джерел зростання прибутку на основі реструктуризації активів підприємства	
3.3. Комплекс заходів щодо економії витрат підприємства.....	
Висновки до розділу 3.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	
ДОДАТОК А ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ АФ «ОЛІМПЕКС-АГРО» ЗА 2011-2014РР.....	

ДОДАТОК В

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ ОКРЕМИХ ДЖЕРЕЛ БІБЛІОГРАФІЧНОГО СПИСКУ

(згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок

код УКНД 01.140.40)

а) закони, укази, постанови і т.п.:	1. Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с.
	2. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : затв. наказом М-ва фінансів України від 20 квіт. 2015 р. № 449. Все про бухгалтерський облік. 2015. № 51. С. 21–42.
	3 Про стандартизацію : Закон України від 11 лют. 2014 р. № 1315. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/131518 (дата звернення: 02.11.2017).
б) книги:	4. Білик М.Д. Фінансовий аналіз: навч. посіб. [Текст]: /М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька - К.:КНЕУ, 2005. -592с..
	Мних Є.В. Фінансовий аналіз [Текст]: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К.: КНЕУ, 2014. – 536 с.
в) статті в журналах або газетах:	6. Соляник Л.Г. Інституційний механізм інноваційного розвитку України в умовах глобальних викликів. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2019. №3 (67). С.78-89.
	7. Якобчук В. П. Стратегічні пріоритети інноваційного розвитку підприємництва в аграрній сфері. Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Сер. Економіка. 2013. Вип. 148. С. 31–34
г) статті у збірниках:	8. Pivniak G., Pilov P. Technology of development state standards of tertiary education in Ukraine //27 Symposium "Ingenieurpadagogik '2017".- wroclaw, Poland, 2017.- P. 87- 90. (MADI).
д) дисертації:	9. Метеленко Н.Г.Підвищення ефективності функціонування підприємств на базі розробки комплексної системи управління витратами: дис. канд.екон. наук: 08.06.01/ Дніпропетровськ, НГУ, 2012. 193 с.
ж) стандарти:	10. ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація).
з) методичні матеріали:	11. . Соляник Л.Г. Фінансовий аналіз. Методичні рекомендації до практичних занять (для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань "Управління та адміністрування" спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування) /Л.Г. ; М-во освіти і науки України, Нац.гірн. ун-

	т. - Дніпро: НГУ, 2017. - 68 С.
<i>i) електронні документи в Internet :</i>	12. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року : проект / М-во аграр. політики та продовольства України. URL: http://minagro.gov.ua/apk?nid=16822 (дата звернення: 13.10.2017). Періодичні
	13 Клітна М. Р., Брижань І. А. Стан і розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в Україні. Ефективна економіка. 2013. № 10. URL: http://www.m.nayka.com.ua/?op=1&j=efektyvnaekonomika&s=ua&z=2525 (дата звернення: 12.10.2017).

ДОДАТОК Д
ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОГО ЛИСТА

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра **економічного аналізу і фінансів**

КУРСОВА РОБОТА
з дисципліни «Фінансовий аналіз»

студентки **Марченко Аніти Іванівни**
(ПІБ)
академічної групи **072-17зск - 2 (заочна форма навчання)**
(шифр)
спеціальності **072 «Фінанси банківська справа та страхування»**.....
(код і назва напрямку підготовки)
на тему: Оцінка кредитоспроможності підприємства як чинник активізації його
інвестиційної діяльності (на прикладі ТОВ «Джерело») .

Керівник	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	проф. Соляник Л.Г.			
Нормоконтролер	проф. Соляник Л.Г.			

Дніпро
2020

ДОДАТОК Ж
РЕЦЕНЗІЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ
З ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ»

Прізвище, ім'я, по-батькові студента
 Група
 Назва підприємства (бази дослідження)

Термін подачі роботи на перевірку (проставляється викладачем) _____

Оцінка курсової роботи

Критерії оцінки	Питома вага (<i>n</i>)	Значення критерію	Розрахунковий бал
1. Діагностика відповідності та якості виконання завдання	0,6		
Відповідність темі та варіанту	0,04		
Відповідність розрахунків існуючим методикам. Логічна послідовність виконання аналітичних розрахунків	0,1		
Повнота та правильність виконання аналітичних розрахунків з аналізу фінансово-економічних показників	0,2		
Наявність графічної частини	0,04		
Обґрунтованість висновків та пропозицій за результатами розрахунків з аналізу показників	0,1		
Відповідність оформлення вимогам до ЕКСД	0,02		
Використання ППП	0,04		
Наявність посилань на джерела інформації	0,02		
Своєчасність здачі	0,08		
2. Оцінка самостійності виконання	0,4		
3. Підсумковий рейтинг	1,0		

Відповідь на тестові питання з оцінки самостійності виконання завдання є невід'ємною частиною оціночного листу.

Завдання перевірів _____ проф. Соляник Л. Г.

Дніпро
2020

Укладач:
Солник Людмила Григорівна

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

Методичні рекомендації з виконання
курсової роботи

*для бакалаєрів
спеціальності 072 – Фінанси, банкієська справа та страхування*

Редактор: О.Н. Ільченко

Підписано до друку 26.06. 2020. Формат 30 × 42/4.
Папір офсетний. Ризографія. Ум. друк. арк. 1,25.
Обл.-вид. арк. 1,25. Тираж 5 прим. Зам._____.

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19